

گزارش پنجاه و دومین نشست علمی با عنوان "اقتصاد مقاومتی و نقش دولت در آن"

۹۵/۲/۲۸

پژوهشکده نظریه پردازی سیاسی و روابط بین الملل پنجاه و دومین نشست علمی خود با عنوان «اقتصاد مقاومتی و نقش دولت در آن» روز سه شنبه مورخ ۹۵/۲/۲۸ در سالن اندیشه برگزار کرد. در ابتدا یکی از اساتید با طرح مباحثی چون نوع ورود دولت در مباحث اقتصادی، کوچک یا بزرگ شدن دولت، اتکا دولت بر درآمدها و تاثیرات آن مطرح کردند: نظامات دولتی و تمرکز گرایی که در دولت هست چقدر با شرایط کشور همخوانی دارد؟ اینها نشان دهنده این است که مسئله دولت نتوانسته بعد انقلاب بصورت تثبیت شده و قابل قبول قرار بگیرد. سخنران دوم اشاره داشتند: بحث دولت بحث پیچیده و مناقشه برانگیزی است. در عصر سیاست یکی از کارکرد های اساسی دولت تامین رفاه از طریق ارائه خدمات اجتماعی است. دولتی که به رفاه اجتماعی، نیازهای اجتماعی و اقتصادی جامعه بی تفاوت باشد یکی از کارکرد های اساسی خود را از دست داده است. اینکه دولت به چه نحوی و با چه ساز و کاری در تامین رفاه کار کند بسیار مناقشه انگیز است. در جریان اصلی اقتصاد از دوره کلاسیک پیش بینی بوده که بازار نواقصی دارد که در بعضی جاها خود را به صورت شکست بازار نشان می دهد. این نواقص و شکست ها اشکال مختلفی دارد. اگر بازار نتواند تخصیص بهینه منابع را انجام دهد انحصار شکل میگیرد. در عرصه عمل در جاهایی که نیروهای بازار میدان کار دارند و دخالت دولت کاهش پیدا می کند یک سری معترض هستند، در جاهایی که دولت نیز بیش از حد ورود پیدا می کند مشکلات دیگری بوجود می آید. در کشور ما مسئله دخالت دولت بحث برانگیز است. دولت در اقتصاد نقش جدی و پررنگی دارد یکی از عوامل ناکارایی، دخالت های نابجایی است که توسط دولت صورت می گیرد. کارشناسان در مورد اینکه دولت چه ماهیتی داشته باشد نظرهای مختلفی دارند در کشورهای آسیایی دولت دخالت خوبی داشته است ولی در بعضی کشورهای آمریکای لاتین دولت دخالت خوبی نداشته است. استاد دیگری ادامه دادند: واقعیتی که در ایران در رابطه با دولت و نسبت آن با بخش های خصوصی وجود دارد بطور منطقی برقرار نشده است، چند بخش را جدا کرده ایم و اسم آن را گذاشته ایم دولت. در صورتیکه عمده این بخش ها که جدا شده اند در ذات خود می توانند تبدیل به بخش خصوصی شوند. یکی از اساتید بحث خود را اینگونه ادامه دادند: دولت از قدیم تا به الان تفاوت زیادی داشته است. تجربه های موفق عملکرد بازار در

اقتصادهایی اتفاق می افتد که دولت نقش کلیدی در آن داشته است. در ادامه بحث یکی از اساتید به فلسفه تاسیس دولت اشاره میکند: وقتی زندگی جمعی را انتخاب می کنیم مسائل عمیق تر و گسترده تری را پدید می آورد و همین باعث می شود که اجتماع به سمت تاسیس نهادی برود که نقش تعدیل کنندگی را دارد و آن نهاد دولت است که کار تنظیم کنندگی روابط اجتماع را دارد. دولت همه شئون جامعه را باید تنظیم کند، باید مشخص شود که دولت پدیده قبل اجتماعی است یا بعد اجتماعی؟ به نظر بنده پدیده ای قبل اجتماعی است. بسیاری از دولت مردان قبل از رسیدن به قدرت از کوچک شدن دولت صحبت می کنند بعد از رسیدن به قدرت به یکباره موضوع فراموش می شود.